



Provincie Zuid-Holland
t.a.v. leden van Gedeputeerde Staten
p/a mw. E. Pieters (cie.griffier Ruimte en Wonen)
Postbus 90602
2509 LP DEN HAAG

Voorburg, 17 mei 2010

Ons kenmerk: RO-1015
Betreft: hoorzitting Provinciale Structuurvisie

Geachte voorzitter,

De Vereniging Houdt Vlietrand Groen heeft net als andere organisaties van de gelegenheid gebruik een zienswijze in te dienen op het ontwerp van de Provinciale Structuurvisie, waarbij zij zich vooral heeft gericht op het beleid van de provincie met betrekking tot de Vlietzone ter hoogte van Rijswijk, Den Haag en Leidschendam-Voorburg.

Met belangstelling hebben wij ervan kennis genomen dat enkele passages uit de ontwerpversie flink zijn gewijzigd ten gunste van een meer groene ontwikkeling van deze Groenicoon langs de Vliet. Toch zijn wij de mening toegedaan, dat met de huidige beleidsvisie een te globaal kader voor de verdere ontwikkeling van de Vlietzone wordt geschetst. De belangrijkste redenen hiervoor zijn:

1. de Randstedelijke en regionale betekenis van de Vlietzone
2. de kwaliteiten van de landgoederenzone Leeuwenbergh - Westvliet, die om een concrete bescherming vragen
3. de beperkte bepalingen of ambitie ten behoeve van stedelijk groen in de Vlietzone en
4. de globale status van transformatiegebieden in de PSV en de hieraan verbonden bedreigingen voor groenqualiteiten.

De Randstedelijke betekenis van de Vlietzone

Zoals bekend heeft onze vereniging in het afgelopen jaar een groene toekomstvisie voor de Vlietzone uitgewerkt onder de titel 'Vlietzone A4 - Van snippergroen naar groenicoon'. Een belangrijk uitgangspunt voor deze visie is de overtuiging, dat de Vlietzone in de Zuidvleugel van de Randstad een vergelijkbare functie vervult als het Haagse Bos en het Zuiderpark in

Den Haag, de Kralingsche Plas in Rotterdam of het Vondelpark in Amsterdam. Allen vormen zij een oase van groen en rust in een sterk verstedelijkt gebied, die voor een goed functioneren van de Randstad even belangrijk zijn als voldoende werkgelegenheid, huisvesting en een goede bereikbaarheid.

Omdat sterk verstedelijkte gebieden als de Randstad om voldoende groen- en recreatievoorzieningen vragen achten wij het van groot belang dat de ontwikkeling van de Vlietzone niet als een overwegend lokale, stedelijke opgave wordt beschouwd. Met u zijn wij van mening dat de Vlietzone een belangrijke schakel vormt in de regionale groenstructuur van de Zuidvleugel, die het provinciaal Landschap Midden - Delfland verbindt met de Rijksbufferzone van de Duivenvoordecorridor en de westelijke randzone van het Groene Hart. Kortom: de Vlietzone vervult een Randstedelijke groenfunctie, waarvoor vanuit provinciaal niveau nadere randvoorwaarden bepaald moeten worden. Wil de Vlietzone deze functie waar kunnen maken, dient minimaal 2/3 van de Vlietzone op de lange termijn een groenfunctie te behouden, waarbij o.a. inbegrepen groene vestigingsplaatsen in de vorm van nieuwe buitenplaatsen of kleine landgoederen. Daarnaast dienen functies te worden uitgesloten waarmee de Randstedelijke ambitie voor de Vlietzone juist ondermijnd zou worden. Hierbij doelen wij op een haven voor milieuhinderlijke bedrijven en een helikopterhaven, die allebei niet wenselijk zijn in de Vlietzone.

Landgoederen en buitenplaatsen

Als een van de meest bijzondere kwaliteiten van de Vlietzone beschouwen wij de buitenplaatsen aan weerskanten van de Vliet tussen Rijswijk en Leidschendam-Voorburg. Met instemming en belangstelling hebben wij ervan kennis genomen, dat de provincie het behoud van deze cultuurhistorisch waardevolle elementen van provinciaal belang beschouwd. In het verlengde hiervan zouden het op prijs stellen indien in de PSV en de verordening Ruimte passages zouden worden opgenomen, die de ontwikkeling van bedrijfsterreinen in de directe nabijheid van cultuurhistorisch waardevolle buitenplaatsen uitsluit. Daarbij denken wij aan een regeling die voorkomt dat:

- landgoederenzones, buitenplaatsreeksen en stads- en dorpsgezichten door een aangrenzende ontwikkeling van bedrijventerreinen worden aangetast,
- naast of tegenover individuele buitenplaatsen bedrijfsterreinen kunnen worden ontwikkeld (zie de betreuenswaardige, historisch gegroeide ontwikkelingen tegenover Hofwijck, In de Wereld is veel Gevaer en Vreugd en Rust) en
- in een straal van 500 m. rond oude buitenplaatsen milieuhinderlijke bedrijven worden toegestaan.

Beperkte groenambitie

Met het oog op de omvang van de groenvoorzieningen in de provincie Zuid-Holland constateren wij dat voor de sterk verstedelijkte Zuidvleugel van de Randstad voor de toekomst een tekort aan recreatieve voorzieningen wordt verwacht. Daarbij moet worden gedacht aan sportaccommodaties stads- en wijkparken, een natuurspeelbos of volkstuincomplexen. In dit verband hebben wij met belangstelling kennis genomen van het feit dat in het Provinciaal Meerjarenprogramma Landelijk Gebied 36 ha voor recreatieve groenontwikkeling voor het zuidelijke deel van de Vlietzone zijn opgenomen. Wij zijn van mening dat hiermee een eerste stap gezet is naar een werkelijk duurzame groene inrichting.

Voor een robuust groen casco is een dergelijke omvang echter volstrekt ontoereikend. Bovendien is 36 ha slechts een tiende deel van de gehele Vlietzone terwijl in het RSP van Stadsgewest Haaglanden zelfs al gesproken wordt over minimaal 1/3 groen en wij, vanwege de toenemende verstedelijking in dit gebied een absolute noodzaak zien voor een Vlietzone die voor 2/3 groen blijft.

Voor fietsers en voetgangers kan een toegankelijk gemaakte Vlietzone een bijdrage leveren aan het wegwerken van het enorme recreatieve tekort rondom steden waarover het PSV terecht spreekt.

De omvang van het stedelijk en recreatief groen zoals opgenomen in het Meerjarenprogramma voor het landelijk gebied dient dus verruimd te worden. Zodoende zouden bestaande sportaccommodaties en volkstuincomplexen ingepast kunnen worden en waar nodig misschien zelfs uitgebreid kunnen worden. Dit geldt met name voor volkstuincomplexen, waarvan de maatschappelijke en ecologische functie dikwijls onderschat wordt en die in het kader van binnenstedelijke bouwprogramma's vaak moeten wijken voor een commercieel interessante woonfunctie of werkgelegenheidslocatie.

Globale status transformatiegebieden

Concrete aandacht vraagt in onze ogen tenslotte het globale karakter van de passages voor transformatiezones in de PSV. Het betreft hierbij in alle gevallen gebieden met een bovenlokale betekenis, die volgens de lijn lokaal wat kan, regionaal wat moet om een duidelijker bovengeschildt beleidskader vragen. Een goed voorbeeld hiervoor is de uit te plaatsen, milieuhinderlijke bedrijvigheid uit de Binckhorst, waarvoor de Vlietzone eerder als zoeklocatie waren aangewezen. De provincie heeft deze status met alle recht uit het ontwerp voor de PSV geschrappt, want Randstedelijke allure, groen en waardevolle buitenplaatsen zijn met asphalt- en betoncentrales logischerwijs niet verenigen. Willen de groene kwaliteiten van de Vlietzone echter gewaarborgd kunnen worden is het van cruciaal belang dat niet allen bedreigende factoren worden uitgesloten maar dat ook ontwikkelingsgerichte randvoorwaarden op een abstract niveau worden meegegeven. In het verlengde hiervan willen wij u dan ook verzoeken in de PSV een passage op te nemen, waarmee een groencasco voor de Vlietzone op de korte en lange termijn kan worden veilig gesteld. Als belangrijke bouwstenen voor dit casco beschouwen wij:

1. behoud en versterking van de landgoederenzone Park Leeuwenbergh - Westvliet
2. de nadere uitwerking van landgoederenbiotopen in deze zone
3. ontwikkeling van een groenicoon met groentraverse boven de A4 ter hoogte van Park Leeuwenbergh en Ypenburg
4. ontwikkeling van een groenicoon ter hoogte van Oud Voorburg en sportpark Westvliet
5. ontwikkeling van een ecologische verbinding tussen Vlietrand - Noord en Vlietrand - Zuid
6. verbetering van de recreatieve toegankelijkheid van de Vlietzone (o.a. met een verkeersluwe inrichting van de Vlietoevers)
7. duurzame, stedelijke vernieuwing en kwaliteitsverbetering rond de stedelijke knooppunten Prins Clausplein, Overgoo en Ypenburg - Hoornwijk
8. het weren van milieuhinderlijke bedrijven in de Vlietzone
9. de ontvlechting van het wegenbundel langs de A4 gekoppeld aan een versterking van het onderliggende wegennet (lokale wegen of N-wegen)

10. aanleg van de Rotterdamsbaan onder de voorwaarde van een ondergronds tracé dat reikt van Nieuw Binckhorst tot knooppunt Ypenburg.

Met nadruk willen wij er nog op wijzen dat de uitwerking van randvoorwaarden voor stedelijke transformatiegebieden niet strijdig is en hoeft te zijn met een sturingsbeginsel op hoofdlijnen, dat de uitwerking van transformatiegebieden aan regionale of lokale partners overlaat. Voorbeelden hiervoor zijn de PSV passages voor de Merwedezone of de Zuidplaspolder, die binnen de filosofie ‘Lokaal wat kan, provinciaal wat moet’ toch belangrijke randvoorwaarden bevatten, waarbinnen de nadere uitwerking van de betreffende transformatiezone dient plaats te vinden.

Met het oog op deze randvoorwaarden willen wij tot slot van de gelegenheid gebruik maken u een tekstvoorstel voor de PSV aan te bieden, die recht doet aan de hiervoor genoemde uitgangspunten (zie de cursief gedrukte, aanvullende tekstdelen in de bijlage). Het spreekt voor zich, dat wij hopen dat dit voorstel op een open houding stuit en wij zouden het van harte toejuichen indien de hiervoor geschetste ambities ook in de toekomstige PSV terug te vinden zijn.

4.4.2 Transformatie opgaven

De Vlietzone heeft een belangrijke positie in de schakeling stad – land, als onderdeel van de corridor Vlietlanden – Midden-Delfland en als uitloop- c.q. groengebied van het stedelijk gebied Haaglanden.

Een deel van de Vlietzone is ook onderdeel van de verbinding van de kust naar het Groene Hart. De Vlietzone zal zich verder ontwikkelen als onderdeel van het stedelijk gebied van Haaglanden. Hier komt het karakter van Haaglanden tot uiting: een gebied waarin dynamische stedelijke gebieden en rustige woon- en recreatiegebieden op korte afstand van elkaar te vinden zijn.

Het gebied wordt ontwikkeld tot een robuust en aantrekkelijk gebied voor groen, natuur, recreatie en sport, gecombineerd met verstedelijking. Dit in relatie tot de verbinding met Midden-Delfland en Vlietlanden (Zweth-Vlietzone). Een en ander zal worden uitgewerkt in een integrale gebiedsvisie, op te stellen door Den Haag in samenwerking met de gemeenten Leidschendam-Voorburg en Rijswijk.

Voorstel tot opname in het PSV:

Gezien de verreichende verstedelijking rond de Vlietzone zou daarbij rekening moeten worden gehouden met:

1. *het behoud van de landgoederenzone Leeuwenbergh - Westvliet*
2. *ontwikkeling van een robuust groengebied ten zuiden en noorden van de A12*
3. *een groentranverse boven Rijksweg A4*
4. *de concentratie van stedelijke ontwikkelingen rond de kruispunten van infrastructuur en*
5. *het weren van milieuhinderlijke bedrijven en functies uit de Vlietzone*
6. *aanleg van de Rotterdamsebaan onder de voorwaarde van een ondergronds tracé dat reikt van Nieuw Binckhorst tot knooppunt Ypenburg.*

4.5.1.2 Den Haag, internationale stad van vrede, recht en veiligheid

Het regeringscentrum Den Haag heeft zich ontwikkeld tot een van de belangrijkste vestigingsplaatsen voor internationale instituten op het gebied van vrede, recht en veiligheid. Deze centrumfunctie wordt gestimuleerd door verdere ontwikkeling van het hoogstedelijk centrum met hoofdkantoren, kennisinstituten, topcultuur, voorzieningen en toerisme. In Den Haag staat de functie woon- en werkstad voor hoogopgeleide werkers voorop. De ligging aan de kust en de nabijheid van Scheveningen en Kijkduin zijn hierbij een belangrijk gegeven. De woonmilieus worden ook op deze specifieke doelgroepen gericht. In dat kader verricht Den Haag studie naar ontwikkelingsmogelijkheden van Kijkduin en de Vlietzone.

Voor de Vlietzone gelden specifieke randvoorwaarden vanwege de groene en culturele kwaliteiten (landgoederen) van het gebied. Deze zijn van provinciaal belang.

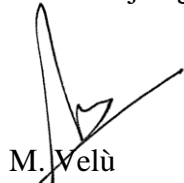
Voorstel tot opname in het PSV:

Een dergelijk belang vraagt om een stevig groen casco waarbij

- *minimaal 2/3 van de Vlietzone van een groenfunctie dient te krijgen*
- *nieuwe stedelijke functies rond de knooppunten van infrastructuur geconcentreerd worden en.*
- *milieuhinderlijke functies en bedrijven worden uitgesloten.*

Voor Kijkduin en Scheveningen dient rekening gehouden te worden met de nabijgelegen Natura2000-gebieden. Voor de functie als conferentiestad is een snelle comfortabele aansluiting op het internationale netwerk essentieel. Het gaat daarbij om de verbindingen met de hogesnelheidslijn, Schiphol, Rotterdam Airport enzovoort. De stad werkt met de internationale ring Den Haag ook aan een snelle afwikkeling van het congresverkeer en toeristische verkeer.

Vriendelijke groet,



M. Welu
voorzitter Vereniging Houdt Vlietrand Groen



B.G.A. de Zwart-Nijhof
secretaris Vereniging Houdt Vlietrand Groen



Frans van der Steen
Directeur Stichting Haags Milieucentrum



Tom Pitstra
projectcoördinator RO St. Haags Milieucentrum

Vereniging Houdt Vlietrand Groen
Eemwijkstraat 8
2271 RE Voorburg
e-mail: vlietrandgroen@planet.nl
www: vlietrandgroen.nl

Stichting Haags Milieucentrum
Groot Hertoginnelaan 203
2517 ES Den Haag
e-mail: info@haagsmilieucentrum.nl
www.haagsmilieucentrum.nl